

in action
for a better world

Οδηγός Βιωματικού Προγράμματος

Την ενέργειά μου πίσω, παρακαλώ!

για την
υλοποίηση
των στόχων

in action
for a better world

Οδηγός Βιωματικού Προγράμματος

Δομή για νήπια & Α΄ δημοτικού

Την ενέργειά μου πίσω, παρακαλώ!

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα
για τη διαχείριση της ενέργειας

Συζητώντας για το περιβάλλον, το θέμα της ενέργειας και η εξοικονόμηση αυτής κατέχει πρωταρχική θέση. Μέσα από οπτικοακουστικό υλικό, ομαδικά και ατομικά παιχνίδια, υπολογισμό του ενεργειακού αποτυπώματος, τα παιδιά κατανοούν την έννοια της ενέργειας και τις μορφές της, εντοπίζουν τη χρήση της ενέργειας στην καθημερινότητά μας, συσχετίζουν την κατανάλωση της ενέργειας με καίρια περιβαλλοντικά προβλήματα, ανακαλύπτουν τρόπους εξοικονόμησής της και αναπτύσσουν την περιβαλλοντική τους συνείδηση.

Περιγραφή Δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 1η: Εισαγωγή – Δέσιμο ομάδας

Στόχος: να χαλαρώσουμε και να μπούμε ομαλά στις δραστηριότητες του προγράμματος.

Περιγραφή:

Ξεκινάμε με παιχνίδια χαλάρωσης και δεσίματος της ομάδας. Στη συνέχεια αναφερόμαστε στο θέμα της ημέρας...

Χρονική διάρκεια: 5΄

Υλικά: μπάλα, πανί, μαντήλια

Δραστηριότητα 2η: Εισαγωγή στο θέμα-Παρουσίαση

Στόχος: Να μπουν τα παιδιά στο πνεύμα της συνάντησης και να δοθούν τα πρώτα ερεθίσματα και βασικές πληροφορίες σχετικά με την ενέργεια και τη θέση της στην καθημερινότητά μας.

Περιγραφή:

Μέσα από την παρουσίαση δίνονται στα παιδιά οι βασικές πληροφορίες για τα είδη της ενέργειας και τη θέση της ενέργειας στην καθημερινότητά μας.

Χρονική Διάρκεια: 10΄

Υλικά: προτζέκτορας

Την ενέργειά μου πίσω παρακαλώ

Περιγραφή δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 3η: Βρίσκουμε τις ίδιες ενέργειες (παιχνίδι μνήμης)

Στόχος: να εξοικειωθούν με τα είδη της ενέργειας και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Περιγραφή:

Τοποθετούμε κάρτες με είδη ενέργειας εις διπλούν ανάποδα στο πάτωμα. Καθόμαστε κυκλικά γύρω από αυτές και χωρίζουμε τα παιδιά σε δύο ομάδες. Κάθε παιδί από κάθε ομάδα γυρίζει δύο κάρτες στην τύχη. Αν είναι όμοιες, η ομάδα του παίρνει ένα πόντο. Αν είναι διαφορετικές, ο πόντος πηγαίνει στην άλλη ομάδα. Κάθε φορά που βρίσκουμε κάποιο ζευγάρι, συζητάμε για την πηγή που απεικονίζεται. Το παιχνίδι σταματά αφού έχουν παίξει όλα τα παιδιά (σε περίπτωση που κάποια παιδιά δεν έχουν παίξει και έχουμε ανοίξει όλες μας τις κάρτες, ξαναβάζουμε κάποιες κάρτες στο πάτωμα). Νικήτρια ομάδα είναι αυτή που θα μαζέψει τους περισσότερους πόντους.

Χρονική Διάρκεια: 10'

Υλικά: κάρτες με πηγές ενέργειας εις διπλούν

Δραστηριότητα 4η: Το σπίτι – στο σπίτι

Στόχος: Να συνειδητοποιήσουν τα παιδιά ότι μπορούμε να εξοικονομήσουμε ενέργεια σε όλους τους χώρους μας.

Περιγραφή:

Χωρίζουμε τα παιδιά σε ομάδες και βάζουμε σε κεντρικό σημείο στο πάτωμα ένα τάπητα, ο οποίος απεικονίζει ένα σπίτι. Ένας παίκτης της κάθε ομάδας γυρίζει τον τροχό για να δει με ποιο χώρο θα ασχοληθεί η ομάδα του. Η κάθε ομάδα πρέπει να σκεφτεί τρόπους εξοικονόμησης για το χώρο αυτό. Η κάθε ομάδα συνεργάζεται και παρουσιάζει με παντομίμα ή με λόγο στα υπόλοιπα παιδιά τους τρόπους που βρήκαν. Οι θεατές λένε αν υπάρχουν και άλλοι τρόποι εξοικονόμησης που η ομάδα δεν έδειξε.

Χρονική Διάρκεια: 20'

Υλικά: τροχός, τάπητας με το σπίτι

Την ενέργειά μου πίσω παρακαλώ

Περιγραφή δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 5η: Μέτρο στην ενέργεια

Στόχος: Να κατανοήσουν τα παιδιά πως η εξάντληση των φυσικών πόρων εξαρτάται από τη δική μας συμπεριφορά.

Περιγραφή:

Γίνεται λόγος για τις πηγές ενέργειας που χρησιμοποιεί ο άνθρωπος, πετρέλαιο, λιγνίτης (έχουν αναφερθεί και στην παρουσίαση), για την προέλευση αυτών των πηγών και τους χρόνους που χρειάζονται για να δημιουργηθούν. Έχουμε ήδη διαπιστώσει ότι η χρήση της ενέργειας γίνεται σχεδόν για όλες τις δραστηριότητές μας. Αυτό οδηγεί στην εξάντληση των αποθεμάτων ενέργειας πολύ γρήγορα τόσο ώστε να μην προλαβαίνουν να αναδημιουργηθούν. Γι' αυτό και ονομάζονται «Μη Ανανεώσιμες Πηγές».

Χωρίζουμε τα παιδιά σε 2 ομάδες και μπροστά στην κάθε ομάδα βάζουμε μία λεκάνη με ισάριθμα φασόλια. Στο τέρμα της διαδρομής τους βάζουμε από μία άδεια λεκάνη. Το κάθε παιδί κάθε ομάδας παίρνει όσα φασόλια πιστεύει ότι χρειάζεται για να κινηθεί σαν να είναι αυτή η ενέργεια που παίρνει. Πρέπει να σκεφτεί όμως και τους άλλους που πρέπει να κάνουν την ίδια διαδρομή... Δεν τους αναφέρουμε ακόμη τη συνθήκη για να νικήσουν. Νικήτρια ομάδα είναι αυτή που όλα τα παιδιά θα πάρουν «ενέργεια», φασόλια δηλαδή για να προχωρήσουν. Γίνεται συζήτηση για τη σημασία που πρέπει να δίνουμε και στους γύρω μας. Στο τέλος, τους δείχνουμε το βίντεο με τη σπατάλη ενέργειας και τα βίντεο με την εξοικονόμηση ενέργειας.

Χρονική διάρκεια: 15-20'

Υλικά: φασόλια, 4 λεκάνες/καλάθια, βίντεο

Δραστηριότητα 6η: Η Γη κάτω απ' τα πόδια μας...

Στόχος: να καταλάβουμε την έννοια του ενεργειακού αποτυπώματος.

Περιγραφή:

Παίζουμε ένα κινητικό παιχνίδι πατώντας πάνω σε τάπητα με πατούσα. Δίνουμε κάθε φορά οδηγίες για το πώς θα περπατήσουμε.

Οδηγίες:

Βαριά πατήματα και ελαφριά όπως μπαλαρίνας. Δίνω καταστάσεις και τα παιδιά ανάλογα αν είναι προς όφελος ή επιβαρύνουν περπατούν ανάλογα. Θα μπορούσε να είναι με τη συνοδεία μουσικής.

Περπατάμε σαν μυρμηγκάκια (βαδίζουμε αργά και χωρίς θόρυβο)

Την ενέργειά μου πίσω παρακαλώ

Περιγραφή δραστηριοτήτων

Περπατάμε σαν μπαλαρίνες (βαδίζουμε χωρίς θόρυβο στις μύτες των ποδιών μας)
Και τώρα περπατούν άνθρωποι που προσέχουν το περιβάλλον (χωρίς θόρυβο)
Τώρα περπατούν κάποιοι που δεν προσέχουν το περιβάλλον (με πολύ θόρυβο)
Περπατούν κάποιοι που σβήνουν τα φώτα όταν δεν τα χρειάζονται (χωρίς θόρυβο)
Περπατούν κάποιοι που βάζουν ανεμιστήρα και ανοίγουν παράλληλα τα παράθυρα (με πολύ θόρυβο) κ.ο.κ.
Μοιράζω ρόλους: κάποιος είναι ιδιαίτερα σπάταλος, άλλος προσεκτικός κλπ. Κλείνω μάτια σε ένα παιδί κάθε φορά και πρέπει να καταλάβει από το βάδισμα που ακούγεται σε ποια κατηγορία ανήκει (π.χ βαρύ = σπάταλος, κανονικά = έτσι κ' έτσι, δεν ακούγεται ήχος = προσεκτικός, πολλά μαζί κλπ).

Χρονική Διάρκεια: 10'
Υλικά: τάπητας με πατούσα

Δραστηριότητα 7η: Πώς να σώσουμε τον πλανήτη;

Στόχος: να κατανοήσουμε με τη βοήθεια της εικόνας την εξοικονόμηση της ενέργειας.

Περιγραφή:
Μέσα από το βίντεο, δείχνουμε στα παιδιά τρόπους εξοικονόμησης ενέργειας για να σωθεί ο πλανήτης μας.

Διάρκεια: 5'
Υλικά: προτζέκτορας

Δραστηριότητα 8η: Φτιάχνουμε ανεμόμυλο

Στόχος: να συνδέσουν τον ανεμόμυλο στις ΑΠΕ και να να διασκεδάσουν

Περιγραφή:
Κόβουμε σε τετράγωνο ένα χαρτί χρωματιστό ή λευκό χαρτί και χαράσουμε τις διαγώνιες από το κέντρο και προς τα έξω αφήνοντας το κέντρο άθικτο. Διπλώνουμε τις δύο ανάποδες πλευρές και κρατάμε στο κέντρο με διπλόκαρφο. Στηρίζουμε χρησιμοποιώντας ένα καλαμάκι. Ζωγραφίζουμε ή διακοσμούμε.

Χρονική διάρκεια: 10'
Υλικά: χαρτί γραφής & υλικά χειροτεχνίας, καλαμάκια, διπλόκαρφα.

Αξιολόγηση

Ρωτάμε τα παιδιά τι τους άρεσε περισσότερο και τι έμαθαν.

